

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Dezanal Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat**ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla, . 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, **CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —**S U M A R**

— Cu privire la art. 68 din legea judecătorilor de ocoale, de d-l judecător *C. St. Bossie*;

JURISPRUDENȚA :

— Casație s. I: *Maria Conescu cu Dr. I. Augustin* (Conform art. 319 pr. civ. dacă cererea de opoziție s-a respins ca nesustținută sau neîntemeiată, termenul de apel va curge din ziua când s-a respins opoziția, și aceasta dispoziție se aplică nu numai pentru intimat ci pentru ambele părți);

— Casație s. II: *Mitu Cota Sima, recurs corecțional*. (Amenda prevăzută de art. 63 l. sanitară din 1910 fiind mai mare de 25 lei, urmează că infracțiunea pedepsită cu o asemenea amendă, constituie un delict, conf. art. 9 c. p., iar nu o contravenție și se judecă de tribunal în primă instanță cu dreptul de apel la Curte);

— Trib. Dolj s. III: *D-bru I. V. Neacșu ș. a. partaj* (Jurnalul judecătorului de ocol prin care se stabilește filiația, miza de împărțit și drepturile părților este considerat ca o hotărâre, supusă recursului. — Apelul făcut numai în contra cărții de judecată prin care se face operațiunea partajului, nefiind făcut și contra hotărârii de admitere în principiu, implică că s'a confirmat și jurnalul de admitere în principiu. — Desideratul legiuitorului din expunerea de motive a legii judecătorilor de ocol din 1903, nefiind trecut în lege, nu poate fi ținut în seamă) cu o Notă de d-l avocat *Dem. D. Stoicescu*.

— Judec. rur. Peri Răioși ocol. Gărăgău Teleorman: *Ioana M. S. Georgescu cu soțul* (Potrivit art. 196 c. civ. bărbatul este dator să înlesnească femeii sale totul pentru viețuirea ei după starea și puterea lui și aceasta nu numai în timpul căsătoriei dar chiar și în timpul divorțului, când soția abandonează domiciliul conjugal din o cauză evidentă a soțului care face traiul în comun imposibil).

Rezumatelă Jurisprudenței Curței noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Mandat. — Investirea cu forma autentică a unui act care nu este solemn. Dacă legea pretinde ca mandatarul cari cer investirea actului să prezinte mandat autentic; *No. 2: Căsătorie*. — Dovădirea ei prin registrul de stare civilă. — Ține ea neregulată a registrelor. — Admiterea probei cu martori pentru dovedirea căsătoriei. — Art. 176 și 33 c. civil.

— *Casație s. II: No. 1: Autoritatea lucrului judecat*. — Necontestarea calității de moștenitor cu ocazia judecării fondului. — Dacă se poate tăgădui această calitate pe cale de contestație; *No. 2: Drept electoral*. — Calitatea de român. — Strein de rit creștin stabilit în țară sub Convenția dela Paris din 1858. — Nesupunere la nici o protecție străină; *No. 3: Fals* prin substituție de persoane. — Momentul în care delictul se consideră a fi consumat. — Descoperirea faptului mai înainte ca tribunalul să fi luat act de declarația părții. — Existența delictului. — Art. 125 c. penal; *No. 4: Fals*. — Semnarea într-o cambie a numelui unei persoane ce nu știe să scrie. — Posibilitate de prejudiciu. — Existența delictului. — Art. 125 c. penal; *No. 5: Distrugere de hotar*. — Art. 355 c. penal. —

Deosebire de delictul de strămutare de hotare. — Art. 321 c. penal

Casație s. III: No. 1: Casație. — Competința secțiunii întâia. — Prima cuvenită denunțatorului unei contravenții la legea licențelor. — Proces intentat Ministerului de fin. pentru acea primă. — Art. 5 l. Curții de casație; *No. 2: Licențe*. — Contravențiune. — Exercițarea comerțului de băuturi spirtoase cu un brevet cesionat de altul. — Art. 1 și 11 l. licențelor. — Amendă fiscală. — Caracterul ei civil. — Urmărirea moștenitorilor; *No. 3: Curte de conturi*. — Decizie dată fa urma casării, stărind în prima ei decizie. — Recurs în casație. — Judecarea lui în secțiuni unite. — Art. 74 l. Curții de conturi.

Cu privire la art. 68 din legea judecătorilor de ocoale

D-nii avocați C. Romanescu și D. Priboianu mi-au făcut deosebita onoare de a se ocupa («Curierul Judiciar» No. 20/913 și No. 37/913) de un modest articol scris de mine în această revistă cu privire la chestiunea mai sus enunțată. Domniile lor sunt de părere că procesele verbale pentru înmânarea copiilor de reclamațiune, pentru comunicarea cărților de judecată precum și a sentințelor Tribunalului pronunțate asupra unor atare cărți de judecată, precum și pentru înmânarea citațiilor atât în afacerile dela judecatorie cât și în acelea ce vin înaintea Tribunalului în apel sau în recurs, în toate aceste cazuri în comunele rurale procesul verbal întocmit de către notar, jandarm sau factor postal, *va fi nul* ori de câteori cei doi martori azistenți sau unul din ei va fi în serviciul Primăriei respective la data dresării aceluia proces verbal.

Respect părerea aceasta, însă îmi permit a n-o împărtăși. Nu voi repeta argumentele care m'a făcut să cred că un atare proces-verbal nu e nul, ci face dovadă până la proba contrară, ci numai voi discuta în câteva cuvinte cele susținute de către d-nii Romanescu și Priboianu.

* * *

D-l Romanescu afirmă că chestiunea i se pare

foarte simplă și că nu merită atâta truda din partea mea. Posibil ca d-sa să aibă dreptate, însă văd că chestiunea aceasta *altd de simplă* s'a discutat, se discută și *poate* se va mai discuta. Și cum orice discuție implică oarecare *trudă*, ar urma că etc. etc.

Pentru ce în cazul de mai sus să fie nul un proces-verbal în care cei doi martori sau unul din ei ar fi în serviciul Primăriei respective? «Ei bine», răspunde d-l Romanescu «lucrul e foarte simplu. «Ce ați zice de un act autenticat de un judecător competent dar contrasemnat de un grefier dela «aceleși Tribunal, dar dela o altă secție, cum ar fi «la Tribunalul de Ilfov, altul decât grefierul respectiv și desemnat de a complecta instrumentarea «judecătorului competent; ar fi sau nu valabilă «autentificarea? incontestabil că nu». Cu privire la acest exemplu nu găsim în legea judecătorilor de ocoale vreun aliniat similar celui din art. 11 din legea autentificării actelor, care glăsuiește că contrasemnarea grefierului *este sub pedeapsă de nulitate*. Cu o asemenea dispozițiune, atunci când procesul verbal de autentificare va fi semnat de către un grefier dela o altă secțiune, voi spune că legea autentificării actelor când a prevăzut în mod expres nulitatea a avut desigur în vedere pe grefierul respectiv, precum și legea judecătorilor de ocoale *dacă ar prevedea nulitatea* procesului-verbal în caz de omisiunea formalității celor doi martori asistenți, ar avea desigur în vedere pe cei doi martori care să nu fie în serviciul Primăriei, căci numai de aceștia și nu și de alții s'a ocupat legiuitorul, așa că și sancțiunea nulității, *dacă ar fi prevăzută în mod expres*, precum e prevăzută în legea autentificării actelor, nu s'ar putea referi decât tot la dânsii. În legea judecătorilor de ocoale nefiind însă prevăzută o atare nulitate, îmi permit a face toate rezervele cu privire la exemplul dat de către d-l Romanescu, căci precum nu orice omisiune dela formele de autentificare este sub pedeapsă de nulitate, tot astfel nu orice derogare dela formele de procedură este sub sancțiunea nulității.

Dar admitând, în apropierea pe care d-l Romanescu o face în exemplul d-sale între formele de procedură și acelea de autentificare, că nu ar exista textul mai sus indicat din legea autentificării actelor, încă ar rămânea un act nesemnat de grefierul respectiv, adică de către un funcționar

judecătoresc, care cred că mai degrabă poate fi plasat în art. 735 al. I din procedura civilă, de cât ar putea fi plasați cei doi martori luați la voia întâmplării și puși cred acolo ca element de control, care element lipsind, permite părții interesate a doborâ pe calea comună cele constatate de către funcționarul competent.

D-l Romanescu spune «că nici o judecată nu se poate face fără ca părțile să fie vestite». De perfect acord. Nu poate fi cineva judecat fără a fi vestit. Atunci când notarul se duce acasă la persoana citată, căreia înmânându-i citația dresază un proces-verbal în asistența a doi martori din care unul sau amândoi sunt în serviciul primăriei, într'un asemenea caz înseamnă că cel care urmează a fi judecat, nu a fost vestit? D-l Romanescu susține că nu. Bine, dar spune cineva că un atare proces-verbal e inexpugnabil? Că nu se mai poate doborâ pe nici o cale? Nici de cum, căci dacă persoana citată susține că este străină de cele arătate în procesul-verbal, să binevoiască a face dovada afirmațiunei sale. Luând ipoteza contrară și admitând că notarul prin abuz și fără să se fi dus acasă la cel citat dresază un proces-verbal prin care arată că înmânarea actului de procedură s'a făcut în asistența a doi martori străini de serviciul primăriei, indicând și semnând pe acei doi martori, un atare proces-verbal complet sub raportul formelor, urmează că nu se poate doborâ pe nici o cale? Desigur că se poate și anume pe calea înscrierii în fals. Ei bine, în prima ipoteză partea interesată nu va mai fi nevoită să recurgă la înscrierea în fals, ci va putea doborâ pe cale de contra probă cele afirmate de către notar sau de către ceilalți funcționari competenți, rămânând ca numai în cea de a doua ipoteză să recurgă la calea falsului. Cum că ar fi poate mai nimerit să existe în art. 68 din legea judecătorilor de ocoale, un aliniat care să spună că atunci când procesul verbal va fi întocmit în asistența a doi martori din serviciul primăriei respective, acel proces-verbal să fie nul, aceasta e o altă chestiune, dar deocamdată un atare aliniat neexistând, cred că nu se poate crea pe cale de interpretare. Recunosc că sistemul anulării e mai expeditiv, dar cred că în materie de nulități nu trebuie să ne conducem după expeditivitate, ci după texte de lege și principii fixe.

Dar d-l Romanescu spune că «nu poate să existe vestire decât în formele cerute de lege». Și dacă vestirea nu s'a făcut cu *toate* formele cerute de lege înseamnă că e nulă? Și în caz afirmativ ce rost ar mai avea art. 76 din proc. civilă, care referindu-se la formalitățile privitoare la vestire și anume la acelea prevăzute de art. 74 și 75 din acelaș cod spune că sunt sub pedeapsa nulității. Căci din două lucruri unul și anume *sau* principiul formulat de d-l Romanescu trebuie aplicat în întregime și în toate cazurile și atunci art. 76 mai sus menționat e de prisos, *sau* ne ținem de un alt principiu și anume acela că nulitățile sunt de strictă interpretare și într'un atare caz atât art. 76 cât și celelalte articole din procedură care prevăd în mod expres diversele cazuri de nulitate își au rostul lor bine determinat.

Dar d-l Romanescu mi-ar putea răspunde că în afară de principiul formulat de d-sa, mai este și împrejurarea că formalitatea celor doi martori, care să nu fie în serviciul primăriei, e *substanțială* și derogându-se dela ea, actul de procedură este nul. În cazul acesta va începe discuția, unii fiind de părere că o atare formalitate este esențială, iar alții, printre care îmi permit a mă enumăra și eu, vor spune că formalitatea este secundară, tranșându-se chestiunea într'un sens sau în altul, cam în felul în care Alexandru cel mare a deslegat nodul gordian.

Și sunt iarăși de acord cu d-l Romanescu că «numai respectarea strictă a formelor imprimă caracterul de dovadă deplină până la înscirerea în fals». A susținut cineva contrarul? Și dacă procesul-verbal este dresat *fără respectarea strictă a formelor* înseamnă că e nul? Și în caz afirmativ de unde rezultă o atare nulitate?

Și d-l Romanescu mai adaogă că «înscirerea în fals este necesară numai atunci când fiind îndeplinite toate formele se contestă însă cuprinsul actului însuși, iar nici de cum pentru lipsă de forme». A susținut cineva altfel? A spus cineva că este nevoie de calea falsului spre a se putea dovedi lipsa vreunei forme cerute actelor de procedură? Și tot d-l Romanescu mai spune că procesele-verbale dresate, trebuie să fie deplină dovadă prin ele înșele și nu pot fi completate prin nici un fel de dovadă. De perfect acord. Un proces-verbal trebuie să facă deplină dovadă prin

el însuși. Cât timp? Atât cât nu este combătut în cuprinsul său. Dacă este combătut atunci se prezintă două ipoteze, și anume *sau* procesul verbal este dresat în conformitate cu art. 76 din legea judecătorilor de ocoale și atunci va fi nevoie de calea falsului, *sau* nu e dresat după toate formele cerute de acel text de lege, în sensul că martorii asistenți erau în serviciul primăriei, și atunci departe de a fi nul, nerezultând de undeva o atare nulitate, va continua să facă deplină dovadă prin el însuși, însă numai până la proba contrară. Și desigur că un proces-verbal prin care se constată îndeplinirea unui act de procedură nu poate fi *completat* prin nici un fel de dovadă. Nu e însă vorba în cazul nostru de vreo *completare*, ci de o *verificare*, căci nici înaintea judecătorului de instrucție și nici înaintea instanței de judecată, nu se completează procesul-verbal, ci i se verifică cuprinsul și dacă se găsește exact, urmează să se respecte, iar în caz contrar să nu se țină seamă de el.

În articolul publicat în această revistă mi-am permis a face o apropiere între cazul de mai sus și între acela de flagrant delict silvic prevăzut de art. 78 și 82 din acel cod. D-l Romanescu găsește că analogia ar fi „deplasată”. Posibil ca d-sa să aibă perfectă dreptate, dar oricum, cred că s'ar fi putut găsi un cuvânt mai puțin dur. Nu doară că lucrul acesta ar avea cine știe ce importanță, dar... «*vorba dulce mult aduce*», chiar și în o discuțiune pur doctrinală D-l Romanescu găsește că nu e nici o analogie. Respect părerea d-sale. Eu găsesc că analogie există. Ei bine, și de aci trebuie numai decât să... deplasăm calmul discuției? De sigur că și d-l Romanescu va spune că nu. Față de tonul prietenesc și foarte binevoitor în care d-sa a discutat întreaga chestiune, lucru pentru care îi mulțumesc foarte mult, expresia de mai sus s'ar părea că joacă rolul unei... urzici într'un buchet de trandafiri!

D-l Romanescu spune că dacă proceselor-verbale de flagrant delict silvic le lipsesc forma nu fac dovadă până la înscirerea în fals, însă fac dovadă de existența delictului, a cărui ființă poate subsista și fără a fi prins faptuitorul în flagrant delict și în acest caz nu e nevoie ca procesul-verbal să fie dresat în fața a doi martori. De perfect acord. În plus eu cred prin analogie

— posibil însă să mă înșel — că și procesul-verbal dresat în asistența a doi martori care la acea dată erau în serviciul Primăriei, nu face dovadă până la înscrierea în fals, însă face dovadă despre cuprinsul său până la proba contrară, constatarea făcută de către notar, jandarm sau factor postal putând subsista chiar atunci când martorii asistenți erau în serviciul Primăriei, căci pe cât de ușor se poate concepe ca partea interesată să nu fi primit *de fapt* citația sau vre-un alt act de procedură ce trebuia să i se comunice, deși procesul-verbal se vede semnat de doi martori streini de serviciul Primăriei, pe atât de ușor se poate de asemenea concepe ca partea interesată să fi avut perfectă cunoștință de actul de procedură și totuși procesul-verbal să fie semnat de doi martori din serviciul Primăriei. Dacă însă în lipsă de text voim să anulăm un atare proces-verbal vom spune că formalitatea celor doi martori asistenți este substanțială și l vom anula, rămânând ca acei cari cred că o atare omisiune nu este esențială să nu-l anuleze.

Terminând voui ruga pe d-l Romanescu să-mi permită a-i mulțumi pentru plăcuta ocaziune ce mi-a oferit de a discuta cu d-sa chestiunea de mai sus.

* * *

Cu d-l Priboianu lucrurile se schimbă cu totul în defavoarea mea. D-sa mă ia pe un ton pe cât de ridicat pe atât de autoritar și par'că ar vroi să-mi administreze o dojană pentru imprudența pe care am comis-o de a îmbrățișa o altă părere decât aceea a d-sale. Departe de mine gândul de a-mi face silueta, dar trebuie să mărturisesc că sunt o natură timidă, așa că ori de câte ori întâmplarea face să mă întâlnesc în discuție cu vre-un temperament Napoleonian, de atâtea ori mă cutremur din cap și până în tălpi. Acesta va fi poate și motivul pentru care răspunsul pe care îl dăoresc d-lui Priboianu va fi scurt, căci va recunoaște și d-sa că nu e tocmai comod să discuți sub imperiul unei intimidări.

D-l Priboianu afirmă că *unele* din argumentele aduse de mine în articolul publicat în această revistă «nu au nici o legătură» cu chestiunea care ne preocupă. Nici prin gând nu-mi trece de a-l contrazice pe d-l Priboianu, din contră voi spune că din cetirea articolului d-sale am rămas cu im-

presiunea că sunt scriitori la care *toate* argumentele ce aduc sunt în cea mai perfectă legătură cu chestiunea pe care o tratează. Ce n'ași face să mă pot și eu număra printre acei fericiți mânăuitori ai condeinului?

Tot d-l Priboianu mai spune că am dat «o destul de mare estindere materiei fără însă a putea convinge în totul pe cetitori». Lucru foarte posibil, ba chiar s'a putut ca cele scrise de mine să fi convins pe cititorii acestei reviste în măsura în care și d-l Priboianu m'a convins pe mine, în care caz laurii ar fi deopotrivă de ambele părți.

În primul rând, în aliniatul articolului 68 din legea judecăt. de ocoale, în care legiuitorul vorbește despre procesul-verbal care se va întocmi în *comunele rurale*, d-l Priboianu a găsit că e vorba și de *Poliția comunelor urbane*. Nimic altceva de opus decât împrejurarea că dacă legiuitorul judecătoriilor de ocoale ar fi găsit cu cale ca și în comunele urbane procesele-verbale să fie dresate în asistența a doi martori, ar fi spus-o categoric, cruțând cu modul acesta oboseala d-lui Priboianu de a căuta într'un alineat care se ocupă despre comune rurale dispozițiuni privitoare la poliția comunelor urbane.

Mai departe, d-l Priboianu spune că d-sa nu înțelege cum am putut eu califica de inofensivă împrejurarea că cei doi martori asistenți din procesul-verbal ar fi la acea dată în serviciul primăriei respective. Am susținut și susțin și acest lucru. În ce sens însă? În sensul că dacă notarul sau jandarmul sau factorul postal se vor transporta împreună cu doi martori la domiciliul persoanei căreia urmează a i se înmăna actul de procedură și vor proceda de fapt la acea înmănare, persoana aceia va lua cunoștință de act, indiferent dacă cei doi martori erau sau nu la acea dată în serviciul primăriei, sau dacă aveau ochii albaștri ori verzi, sau dacă erau cu ciubote sau cu opinci. Faptul în sine, adică cunoașterea actului de procedură de către partea interesată, poate foarte bine subzista chiar dacă cei doi martori în asistența cărora s'a dresat procesul-verbal erau în serviciul primăriei. Și viceversa, chiar dacă martorii din procesul-verbal nu numai că nu erau la acea dată în serviciul primăriei, dar admitând că nu intrașă niciodată în localul unei atare autorități, totuși dacă notarul abuziv nu s'a transportat la

domiciliul persoanei căreia trebuia să-i înmăneze actul de procedură, ci a dresat procesul-verbal la primărie, semnând în el doi martori străini de serviciul primăriei, un atare proces verbal perfect ca formă e însă fals ca fond, cu toate că martorii din el nu sunt în serviciul primăriei. În acest sens și nu în altul am susținut eu că împrejurarea de mai sus este inofensivă. Liber însă oricând de a o găsi ofensivă, câteodată atât de ofensivă în cât partea interesată să n'o cunoască decât... în ziua judecării contestațiunei sale, cu care ocaziune se întâmplă uneori ca contestatorul să spună — sinceritatea nu poate fi oprită cu nimic — că luase cunoștință de actul de procedură ce i s'a înmănat, însă de oarece în ziua când fusese citat nu a putut veni, roagă tribunalul de a i se admite contestația pe motivul că... cei doi martori asistenți din procesul verbal erau la acea dată în serviciul primăriei respective!

Mai departe d-l Priboianu găsind că în cazul nostru ar fi vorba de o nulitate *absolută* afirmă că în o mulțime de cazuri *similare* atât doctrina cât și jurisprudența s'au pronunțat în acest sens. Dacă d-l Priboianu afirmă aceasta desigur că așa o fi. Ba încă voi ruga pe d-l Priboianu să-mi dea voie ca asupra acestui punct să-l completez prin a indica o jurisprudență a Curței de casație, desigur cunoscută d-sale, jurisprudență prin care Înalta Curte având a se pronunța asupra chestiunei de drept de mai sus a hotărât că condițiunea cerută de art. 68 din legea judecătoriilor de ocoale ca martorii asistenți la dresarea unui act de procedură să nu fie în serviciul primăriei, este o condiție *substanțială* și neobservarea ei atrage nulitatea actului (Cas. II, deciz. penală No. 3221/912 «*Jurisprudența română*» No. 10/913). Cred că măcar de data aceasta d-l Priboianu va fi mulțumit de mine. Nu știu pentru ce, dar la gândul că l'am putut satisface într-o câtva, par'că mi s'a luat o piatră de pe inimă.

Se susține deci că în cazul nostru am avea de a face cu o formalitate *substanțială*. În articolul publicat în această revistă (No. 10/913) mi-am permis a susține contrarul. Nu voi mai repeta argumentele arătate acolo, însă respectând părerea adversă voi ruga pe d-l Priboianu de a-mi permite să rămân la părerea exprimată în articolul mai sus menționat.

Și mai departe d-l Priboianu arătând abuzul care s'a făcut și se face și astăzi de a se pune în procese-verbale ca martori asistenți persoane care sunt în serviciul Primăriei, spune că «*destul de regretabil*» că d-l Bossie prin felul domniei-sale de argumentare dorește a se continua pentru eternizare acest uz, devenit abuz, fără desigur a se gândi la câte neajunsuri au contribuit și contribuie și astăzi niște asemenea proceduri vițioase». Poate că în cazul nostru dacă în adevăr este ceva regretabil, apoi e tocmai graba cu care unii își exprimă regretele. Stimate d-le Priboianu, seriozitatea și sinceritatea unui act dresat de un funcționar trebuiesc căutate nu numai în învâlișul extern al actului, ci și în miezul lui. Abuzurile care s'au comis și se comit nu consistă numai în aceia că martorii asistenți din procesul-verbal sunt în serviciul Primăriei, ci consistă în nesinceritatea cuprinsului unui atare proces-verbal constatat al comunicării actelor de procedură. Dacă funcționarul, în speță notarul, jandarmul sau factorul postal, e abuziv, va continua să comită abuzuri în îndeplinirea procedurii deși *forma* lucrărilor lor va fi impecabilă. Când funcționarul abuziv va ști că legea cere ca cei doi martori asistenți din procesul-verbal să nu fie în serviciul Primăriei, ce ușor îi va veni să îndeplinească și această formă semnând ca martori asistenți persoane străine de serviciul Primăriei și continuând abuzul prin a trimite tot pe odaiașul Primăriei sau pe vatașel spre a înmăna actele de procedură. Și rezultatul? Fără de un act perfect *sub raportul forme* bietul imprincipat va trebui să se înscrie în fals, urmând a face proba afirmațiunei sale și a bate drumul câteva luni de zile pe la judecătorul de instrucție și apoi pe la instanța de judecată, putându-se întâmpla că în acest timp funcționarul abuziv să găsească vre-o câțiva *prieteni* care să-i vină în ajutor și să declare sub jurământ atât la instrucție cât și înaintea instanței de judecată că cuprinsul actului atacat în fals este sincer și real sau chiar dacă funcționarul abuziv nu va putea găsi asemenea prieteni, se va putea întâmpla să fie achitat, neputându-se stabili asupra sa elementul intențiunei frauduloase cerut de legiuitorul penal în materie de fals, căci una este neglijența și alta este viclenia, în care caz constatându-se că cuprinsul

actului nu este sincer se va anula, rămânând funcționarul expus la daune către partea interesată, daune care vor avea un efect platonice ori de câte ori funcționarul obligat a le plăti va fi sărac, precum sunt cei mai mulți din funcționarii despre care e vorba în art. 68 din legea judecătorilor de ocoale. Și dacă imprincipiatul găsind prea dificilă procedura înscrierii în fals, renunță la ea, deși în fapt este cu totul străin de actul de procedură ce pretinde că i s'a înmănat cu toate formele cerute de lege, într'un atare caz urmează că *realmente* procesul-verbal al funcționarului este sincer? Fiindcă bietul imprincipiat simțindu-se mai slab față de notarul sau jandarmul sau factorul postal abuziv, în lupta ce va trebui să înceapă cu aceștia pe calea înscrierii în fals, renunță la această cale, de aci urmează că funcționarul nu e abuziv? Facând abstracție de orice sentimentalism și fraze frumoase prin care să înfierăm abuzurile care se comit la țara de către etc. etc, cred că în esență lucrurile ce reduc la educațiunea profesională a funcționarului, la conștiințiozitatea îndeplinirii datoriei și la identificarea individului cu rolul și misiunea ce i s'au încredințat. Dacă lipsesc acestea, formele oricât de bune și salutare ar fi, vor servi cel mult ca o armă în mâinile celui abuziv, căci precum cuvântul servește de multe ori omului spre a-și ascunde gândul, tot astfel și formele cerute de lege, oricât de bune ar fi, servesc în mâinile funcționarului abuziv ca un pavilion cu care să poată acoperi delicturile pe care le comite. Împreună cu d-l Priboianu voi înfiera abuzurile care se comit și voi cere păzirea strictă a tuturor formelor cerute de lege, dar îmi voi permite a crede că fără elementele sufletești mai sus indicate, cuvintele oricât vor fi de duioase, formele oricât vor fi de bune și salutare se vor risipi ca frunza la bătaia vântului față de funcționarul abuziv și înărăvit, care va ști să-și îmbrace lucrările cu toate formele cerute de lege, lăsând bietului imprincipiat greutatea doborârei actului pe calea înscrierii în fals, expunându-se tot imprincipiatul în cazul în care nu va putea face o atare dovadă să fie tot el chemat în judecată pentru... calomnie! Câte nu se pot întâmpla când ne referim numai la *forma* lucrurilor și nu și la *fondul* lor.

Să nu confundăm însă regretele cu chestiunea pur juridică. În cazul nostru se susține că este vorba despre o nulitate bazată pe *lipsa formelor*, căci altfel, spune d-l Priboianu, ar urma ca legea să nu mai fie o regulă obligatorie, ci un simplu sfat, o simplă recomandare. La aceasta răspund că prin faptul că fiecare dispoziție de procedură conține o regulă obligatorie, nu înseamnă că orice derogare de la acele reguli este prevăzută sub sancțiunea nulității, căci în caz afirmativ art. 735 din Proc. civilă ar fi cu totul de prisos, urmând ca *orice încălcare* a vre-unei forme de procedură să dea loc la nulitatea actului, ceea ce ar duce la rezultatul că nulitățile să nu mai fie de strictă interpretare. Dacă *orice dispoziție* de procedură este sub sancțiunea nulității, ce atâta nevoie mai este de «chibzuință, atențiunea și priceperea», fie care văd ca le recomandă d-l Priboianu prin articolul d-sale? Având pe deoparte procesul-verbal al funcționarului, iar pe de altă parte principiul formulat de către d-l Priboianu, vei observa dacă nu cumva s'a omis vre-o formă, *ori care ar fi ea*, și în caz afirmativ vei anula actul. Pe cât de simplu pe atât de concludent. Eu unul însă cred că nulitățile nu se pot baza pe asemenea principii, ci pe acelea pe care am avut onoarea a le arăta în articolul publicat în această revistă. Dealtfel nimic nu mă împiedică de a respecta și părerea d-lui Priboianu, pe care, cu deferență ce-i datoresc, îmi permit a-l ruga ca în discuțiunile d-sale să fie mai blând și mai ertător față de acei care poate greșind își permit a îmbrățișa o altă părere de cât aceea a d-sale.

C. ST. BOSSIE
Jude Tribunal Bacău

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

At dînia de la 20 februarie 1913

Președinția d lui C R MANOLESCU, președinte

Maria Conescu cu Dr. I. Augustin

Apel. — Termen — Opoziție — Respingerea ei — De când curge termenul de apel. — Dispoziție aplicabilă atunci când opoziția e făcută de reclamant sau de intimat — (Art 318 și 319 din procedura civilă).

Art. 319 pr. civ., prin excepția dela regula pusă în art. 318 că termenul de apel curge de la comunicare, prevede că dacă cererea de opoziție s'a respins ca nesusținută sau neîntemeiată, termenul de apel va curge din ziua când s'a respins opoziția,

și anume pe motivul că în acest caz prima hotărâre rămâne neschimbată și deci partea cunoscând-o a atacat-o cu opoziție, ar fi fost inutilă o nouă comunicare pentru a face să curgă termenul de apel, iar această dispozițiune se aplică nu numai când opoziția a fost făcută de intimat ci și când a fost făcută de ambele părți, deoarece, în ambele cazuri partea are cunoștință de hotărâre și de motivele ei *).

Decizia 148/913. — Respins recursul făcut de Maria Conescu, contra deciziei Curței de Apel Craiova s. I No. 43/911, dată în proces cu Dr. I. Augustin.

Curtea,
Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Gr. Ștefănescu;
Pe recurentă care s'a referit la motivele de casare alinate la dosar; și
Pe d-l avocat Iliescu, în combateri.

Deliberând,
Asupra motivului de casare:
«Violarea art. 316 Procedura civilă deoarece Curtea nesocotind termenul de 2 luni de la comunicare, mi-a respins apelul făcut, considerând termenul de la pronunțarea sentinței; că în doctrină s'a stabilit că ori ce acțiune a supusă la 2 grade de jurisdicțiune și procedura din 1900 a statuat prin art. 316 că termenul de apel este de 2 luni de la comunicare; că, dacă prin art. 319 s'a prevăzut că atunci când este vorba de opozițiune termenul să curgă de la pronunțare, este evident că legiuitorul a creiat această dispozițiune pentru partea pârâtă, iar nu pentru cea reclamantă».

Având în vedere că prin decizia supusă recursului curtea de apel a respins ca tardiv apelul recurentei în contra sentinței prin care i s'a respins ca neintemeiată opoziția ce făcuse în contra sentinței prin care i s'a respins în lipsă acțiunea ce a intentat în contra intimatului;

Că, pentru a respinge apelul ca tardiv, curtea de apel constată că el este făcut peste termenul de 2 luni de la pronunțarea sentinței apelate, în contra dispozițiilor art. 319 pr. civ.;

Considerând că art. 319 pr. civ., prin excepție de la regula pusă în art. precedent 318, că termenul de apel curge de la comunicare, prevede că, dacă cererea de opoziție s'a respins, fie ca nesustținută fie ca neintemeiată, termenul de apel va curge din ziua hotărârei prin care s'a respins opoziția;

Că motivul pentru care legiuitorul a dispus astfel este că, în acest caz, prima hotărâre rămâne neschimbată și deci partea având cunoștință de dânsa și de motivele ei, din moment ce a atacat-o cu opoziție, ar fi fost inutilă o nouă comunicare pentru a face să curgă termenul de apel;

Considerând că aceasta fiind rațiunea art. 319 pr. civ. el se aplică în toate cazurile în care opoziția a fost respinsă ca nesustținută sau ca neintemeiată, fie că opoziția ar fi fost făcută de reclamant, fie că ar fi fost făcută de pârît, de oarece în ambele cazuri partea are cunoștință de hotărâre și de motivele ei, întrucât i-a fost comunicată pentru opoziție;

Că de acea art. 319 nu face nici o distincțiune între cazul când opoziția este făcută de reclamant și acela când e făcută de pârît;

Considerând că, în speță curtea de apel aplicând art. 319 pr. civ. într'un caz în care opoziția era făcută de reclamant, nu a violat acest articol ci a făcut o justă aplicațiune a lui, astfel că motivul de casare este neintemeiat și că să fie respins.

Pentru aceste motive curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 1 Iunie 1912

Președintele d-lui I. DUCA, consilier

Mitu Cota Sîna (recurs corecțional).

Competință. — Faptul de a pune în consumație alimente sau băuturi stricate ori falsificate. — Competința tribunalului de a-l judeca — Art. 63 și 65 l. sanitară din 1910 și art. 9 c. penal)

Amenda prevăzută de art. 63 din legea sanitară din 1910 fiind mai mare de 25 lei, urmează că infracțiunea pedepsită cu o asemenea amendă constituie un delict, conform art. 9 din codul penal iar nu o contravenție.

După dreptul comun, delictele fiind date în competența tribunalelor de a fi judecate, întrucât nu există o dispoziție contrarie în legea judecătorilor de ocoale în ce privește legea sanitară, infracțiunea prevăzută de art. 63, afară de dispoziția relativă la distrugerea și denaturarea alimentelor și băuturilor stricate, urmează să fie judecată de tribunal în prima instanță cu dreptul de apel la Curte*).

Decizia 1451/912. — Casată, după recursul făcut de Mitu Cota Sîna, deciziunea Curței de apel din București s. III No. 53/912.

Curtea,
Ascultând pe d-l avocat Bărbulescu în dezvoltarea motivelor de casare; și
Pe d-l Procuror M. Vidrașcu în concluziuni pentru casare.

Deliberând.
Asupra motivului de casare:
«Violarea art. 51 din legea judec. de ocoale și art. 65 din legea sanitară Trib. și competente a judeca în primă instanță delictul contravențional pentru care eram dat în judecată, întrucât contravențiile polițienești sunt pedepsite cu maximum 15 zile închisoare, iar în speță e vorba de un delict care se poate pedepsi cu mai mare pedeapsă decât aceasta și Curtea de apel era competente în a doua instanță; deci rău a declinat competența»

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care se constată că recurentul Mitu Cota Sîna fiind dat judecății pentru faptul că a pus în consumație lapte amestecat cu apă fapt prevăzut și pedepsit de art. 63 din noua lege sanitară trib. Ilfov s. I prin sentința No. 1357/911 îl condamnă la 100 lei amendă; Că inculpatul făcând apel, Curtea de apel s. I l-i respinge apelul ca inadmisibil pe motiv că contravențiunea prevăzută de sus menționatul articol din legea sanitară se judecă de judele de ocol, cu drept de apel la tribunal;

Considerând că după dispozițiunile art. 63 din legea sanitară din 20 Decembrie 1911, oricine va pune în comerț sau va da în consumație alimente ori băuturi falsificate

(* Acest rezumat a fost publicat în Curierul Judiciar No. 58/912, pag. 683.

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 3 /913, pag. 359.

sau stricate se va pedepsi, dacă o va fi făcut din glijență cu amendă de la 10-50 lei iar de o va fi făcut cu bună știință cu amendă de la 20 la 200 lei;

Că după dispozițiunile art. 65 aceiași lege toate abaterile, prevăzute în art. precedente se vor judeca ca afaceri penale, după dreptul comun, afară de cea ce s'a spus în art. 63 în privința distrugerii sau denaturării alimentelor și băuturilor stricate;

Considerând că prin aceste două texte ale legii sanitare determinându-se atât pedeapsa cât și competența, nu avea a recurge nici la regulamentul de privighere sanitară nici la legea pentru monopolul băuturilor spirtoase, întru cât legea sanitară este posterioară acestor din urmă legi;

Considerând, că amenda prevăzută de art. 63 citat, fiind superioară celeia pentru contravențiuni care conform art. 9 c. p. este de 25 lei maximum, infracțiunea prevăzută de art. 63 constituie un delict, iar nu o contravențiune;

Că, după dreptul comun, delictul fiind de competența tribunalului de a fi judecat, întru cât nu există dispoziție contrarie în legea judecătorilor de ocol în ce privește legea sanitară, infracțiunea prevăzută de art. 63, afară de dispoziția relativă la distrugerea și denaturarea alimentelor și băuturilor stricate, urmează a fi judecată de tribunal în primă instanță, cu drept de apel la Curte;

Că prin urmare, Curtea putea judeca delictul de față, ca instanță de apel, adică în ultima instanță, însă ne-procedând astfel a violat sus citatele texte din legea sanitară în vigoare în momentul când a judecat afacerea și de aceea motivul de casare este înfemeiat;

Pentru acele motive Curtea, casează etc.

NOTA.—A se vedea asupra acestei chestiuni *nota* d-lui R. Benișache din *Curierul Judiciar* No. 59/912, pag. 683.

TRIBUNALUL DOLJ SECȚIA II

Audiența de la 20 Februarie 1913

Președinta d-l C. C. BUDIȘTEANU, judecător

Dumitru Ilie Vlad Neacșu ș. a., partej.

Sentința civilă No. 126

Legea jud. de ocol. — Art. 91 și 94. — Jurnalul de admitere în principiu a acțiunii de eșire din indiviziune. — Hotărâre supusă apelului

1. Jurnalul judecătorului de ocol prin care se stabilește filiația, masa de împărțit și drepturile părților este considerat ca o hotărâre, supusă recursului.

2. Apelul făcut numai în contra cărții de judecată prin care se face operațiunea partajului, nefiind făcut și în contra hotărârii de admitere în principiu, implică că s'a confirmat și jurnalul de admitere în principiu.

3. Desideratul legiuitorului din expunerea de motive a legii judecătorilor de ocol din 1908, nefiind trecut în lege, nu poate fi ținut în seamă.

Tribunalul.

Asupra apelului făcut de Dumitru Ilie Vlad Neacșu, Catalina Pătru M. Coandă din Comuna Braloștița, și Ioana Stancu M. Chise, din Salcia cu autorizația soților, contra cărții de judecată No. 107 din 1912 a judecătorului Filiași, prin care s'a operat tragerea loturilor la

sort, din averea def. Vladu Neacșu între apelanții părți și reclamantele Ioana Dumitru D. Vladu, Ioana Ion I. Preda Ceasa și Maria Stoica Preotesescu, atribuindu-se lotul ce făcându-l i-a căzut;

Având în vedere actele cauzei și susținerile părților, Având în vedere că părții făcând apel în contra cărții de judecată prin care s'a făcut tragerea la sort a loturilor formate de expert, nu invoacă astăzi nici un motiv de nulitatea actului expertului sau de ilegalitatea operațiunii sortului, singurele puncte tranșate prin hotărârea atacată cu apel; că însă contestă filiațiunea reclamantelor, în sensul că mamalor Păuna C. Cococaru nu era ficla legitimă a autorului Vladu Neacșu și cer a combate prin martori proba efectuată de reclamantă asupra acestui punct, la prima instanță;

Considerând însă că acest punct, adică filiațiunea reclamantelor fiind constatată de judecătorul de ocol prin jurnalul din 8 Februarie 1912 și cum acest jurnal pe lângă constatarea filiațiunii, mai stabilește și masa de împărțit și drepturile în principiu ale părților, o atare încheiere, nu poate fi socotită ca o hotărâre premergătoare, preparatoare soluțiunii fondului și care sunt supuse apelului odată cu hotărârea asupra fondului conf. art. 323 c. c. și art. 94 legea judecătorilor de pace, ci ca o adevărată hotărâre, căci rezolvă întreg fondul când stabilește filiațiunea averea de împărțit și drepturile părților și care prin urmare este supusă căilor de atac cu apel, separat de hotărârea ce s'ar pronunța ulterior pentru operațiunea mecanică a formării loturilor și tragerea la sort (Cas. secții unite, Deciz. No. 11 din 1913);

Că, în consecință apelul nefiind făcut de pirăți în contra hotărârii de admitere în principiu, care rezolvă chestiunea filiațiunii dedusă astăzi, în apelul ce au făcut în contra hotărârii de operațiunea partajului nu poate fi discutat în acest apel, căci putea face motivul unui separat apel la hotărârea de admitere în principiu peste care drept au trecut, prin facerea apelului numai în contra celei de partaj în care s-au și prezentat apelanții, fără a fi atecat pe cea de admitere în principiu, ceea ce implică că au confirmat-o, chiar aceia cari au fost lipsă la darea ei și ar fi în termen a o ataca întrucât nu li s'a comunicat;

Că, deși se pretinde de părți că după art. 94 din legea judecătorilor de pace, admiterea în principiu constituie o încheiere premergătoare care nu se poate ataca decât cu hotărârea de partaj, după expunerea de motive a autorului acestui text, însă, cu toate că în expunerea de motive s'a arătat că prin încheieri susceptibile de apel odată cu fondul se înțeleg și admiterile în principiu, acest desiderat nu s'a imprimat în lege și, din contră, prin art. 91 clasifică că sunt încheieri, statuând fie asupra mijloacelor de apărare și procedurilor pregătitoare soluțiunii fondului, iar cartea de judecată este aceea ce rezolvă fondul și dar admiterea în principiu care stațiază calitatea părților, dreptul lor și patrimoniul lor succesoral nu poate intra în categoria încheierilor, ci în aceea a hotărârilor de fond, numite cărți de judecată și care sunt separat și primele iarăși susceptibile de apel;

Că în fața celor expuse, apelul urmează a se respinge ca nefondat;

Pentru aceste motive cari s'au redactat de d-l judecător Budișteanu, Tribunalul respinge ca nefondat apelul;

(ss) C. C. Budișteanu; C. Căzănescu.

NOTA. — Tot în *Curierul Judiciar*, 1914, No. 4, p. 31 am publicat un foarte scurt și nemotivat jurnal¹⁾ al tribunalului Dolj secția II, prin care se decisese contrar hotărârii, al aceleiași secțiuni ce publicăm mai sus.

¹⁾ Semnat de d-nii I. Streliescu și Dem. Polihron

Acum Tribunalul Dolj în întregime adoptă soluția generală²⁾ ca *jurnalul de admitere în principiu al partajului este apelabil și credem, că nu se vor mai găsi instanțe, care să nu aprobe această soluție, care este foarte echitabilă și foarte juridică.*

Dela articolul nostru citat mai sus, și complectat în *Revista Critică de drept, legislație și jurisprudență*,³⁾ cu doctrină și jurisprudență, ne bucurăm, că foarte multe instanțe au început să adopte aceeași părere⁴⁾, iar Casația a dat ultima și definitivă soluție.⁵⁾ Doctrina a completat și ea lipsurile,⁶⁾ aprobând mai mult decât dezaproband.

* * *

Casația noastră s'a pronunțat acum de curând, decizând că și *jurnalul de admitere în principiu pronunțat de judecătorul de ocol* este supus apelului,⁷⁾ prin următorul considerent:

«Considerând, că dacă în *expunerea de motive* care însoțește legea judecătorilor de ocol, se zice că și hotărârea prin care se admite în principiu cererea de eșire din indiviziune se va ataca cu apel tot numai odată cu cartea de judecată prin care se va fi desăvârșit împărțea, din aceasta nu se poate trage un argument în favoarea doctrinei stabilite de tribunal prin hotărârea adusă în recurs, întru cât această dorință exprimată

²⁾ Tribunalul Dolj s. II, *Pagini Juridice* 1913, No 1 7. p 847; secția III. *Pagini Juridice* 1913, No. 168, p 856; secția I, pare a adopta. *Pagini Juridice* 1912 No 92 p 73, acum în urmă a și decis definitiv prin sentința civilă No 29¹⁾ din 26 Aprilie 1913 încă nepublicată.

³⁾ 1911, No. 5 lucrare pe care am extras-o și în broșură

⁴⁾ Tribunalul Falcu, în *minoritate*, (semnat Gh. T. Palade) *Pagini Juridice* 1913, No. 79, p 624, (cu nota bibliografică a noastră): Curtea de apel Craiova secția I, *Pagini Juridice* 1912 No 88, pag 694; Trib. Bacău în *majoritate*, *Pagini Juridice* 1912, No 101 p 799 (cu bibliografie)

⁵⁾ *Jurisprudența* 1911. No 19, p 294; *Pagini Juridice* 1912 No 88 p. 69 : *Săptămâna Juridică* 1912, No. 11 p. 168; *Dreptul* 1912, No 15, p 112;

⁶⁾ Bibliografie nouă: D. M. Constantinescu *Pagini Juridice* 1911. No 79 p 618; N. Stănescu *Despre partajul și rezervă* p 21. No 41; Dem. D. Stoensescu, *Pagini Juridice* 1911. No. 89, p 633 (cu o nouă bibliografie); Ion M. Botez *Curierul Judiciar* 1913 No 9, p. 99; D. Alexandrescu, III, partea II, p. 532, care acum pronunțându-se pentru admisibilitatea apelului, în urma unor foarte măgulitoare cuvinte la adresa noastră — pentru care i mulțumim călduros — ne spune că în broșura noastră sunt și citațiuni greșite, citând d-sa decizia Curții de casație din 19 8 il rugăm să ne erte, de oare-ce această citațiune o făcusem după volumul d-lui Em. Dan *Codul de pr. civ* 1910 pag 4°, No. 14, pe care nu l'am mai controlat în urma celor arătate de d-l Alexandrescu, ca să nu mai cădem în erori, controlăm în mod regulat și putem constata că lucrarea d-lui Dan are foarte multe citațiuni greșite așa între altele chiar însăși pe d-sa, la pag. 401, No. 2. il citează că ar fi fost pentru admisibilitate, deși era de părere contrară; idem, IV p. 547, nota 1: Ștefan Scriban, *Curierul Judiciar* 1911, No 9, p 65, C. St. Bossie *Curierul Judiciar* 1911, No 59, p. 475;

⁷⁾ *Curierul Judiciar*, 1913 No 2 p. 17; *Jurisprudența română*, 1913, p. 183, No 234.

în *expunerea de motive* n'a luat ființă, ea n'a fost admisă de legiuitor, nu se găsește trecută în textul art 94 din legea judecătorilor de pace și o asemenea dispozițiune, care era o excepție la principiul de procedură, că hotărârile asupra fondului sunt susceptibile de apel, urma să fie *expres prevăzută în lege* pentru a fi aplicabilă și încheierilor cari rezolvă chestiunile de fond ale acțiunii de împărțea.

* *

Părerea generală este adoptată și de legiuitorul modificator al legii de procedură civilă din 1900, d-l C. G. Dissescu, care a avut ocazia să susțină aceeași părere ca a noastră, reprezentând pe D-na Eugenia Gr. Gramaticescu, la Înalta Curte de Casație și Justiție secția I, în ziua de 19 Decembrie 1911, când s'a pronunțat, după divergență, decizia No. 904⁸⁾.

Tribunalul are însă un *considerent greșit*, când decide, că dacă s'a făcut apel *numai* asupra hotărârei prin care se trag loturile, nefiind făcut și un alt apel separat contra jurnalului prin care s'a admis în principiu partajul, „implică, că s'a confirmat“ acel jurnal, chiar de aceia cari au fost lipsă la pronunțare și chiar dacă ar mai fi în termen de a o ataca.

Raționamentul nu e logic.

Dacă jurnalul de admitere în principiu al partajului are caracterul unei hotărâri, care este supus apelului, nu se poate confirma, de cât în mod legal, prin neapelare, prin neintroducerea în termen a unui apel, iar nu prin apelul contra hotărârei ultime de fond.

Fiind pronunțat în lipsa judecătorie, trebuie comunicat; iar pronunțat de tribunal, jurnalul de admitere în principiu, trebuie comunicat în toate cazurile.

Renunțările sunt exprese; de asemenea hotărârile nu pot deveni definitive, decât în conformitate cu dispozițiunile de procedură civilă.

Înainte Casații chestiunea acestor renunțări s'a prezentat, sub o altă speță, decizându-se:

«Renunțările la drepturi fiind de drept strict, instanța de apel în lipsa unei declarațiuni exprese a părții nu poate deduce renunțarea acesteia la o contestație ce făcuse, la comisia de consolidare a terenurilor petroliere și prin consecință la *dreptul de apel*, numai din singură împrejurare că partea nu și a susținut acea contestație la comisia de consolidare»⁹⁾

Craiova

Dem. D. Stoensescu

Avocat

⁸⁾ Publicate în *Pagini Juridice* 1912, No 88 p. 691 și *Dreptul* 1912, No 15 p 112; *Curierul Judiciar*, 1912, No 29, p. 339.

⁹⁾ *Curierul judiciar*, 1911, No 24, p. 192.

Judecătoria rurală Peri-Râioși Ocolul rural Gărgău (Teleorman)

Audiența dela 10 Ianuarie 1913

Ioana M. S. Georgescu cu soțul

Carte de judecată civilă No. 1

Obligațiunile ce decurg pentru sot din căsătorie — Obligațiunea lui de a întreține pe soția pe tot timpul cât ține căsătoria și chiar în timpul divorțului, când soția e nevoită a părăsi domiciliul conjugal. — (Art 196 din c. civil).

Potrivit art. 196 c. civil, bărbatul e dator să înlănească femeii sale totul pentru viețuirea ei după starea și puterea lui; de unde rezultă că una din principalele obligațiuni ce decurg din legământul ce se stabilește între două persoane prin căsătorie, este și acesta ca bărbatul să întrețină pe soția sa tot timpul cât durează căsătoria și această obligațiune o are soțul și în cazul când în timpul divorțului soția abandonează domiciliul conjugal din o cauză evidentă a soțului care face traiul în comun imposibil.

Judecata.

Asupra acțiunei civile intentată de Ioana Marin S. Georgescu, din comuna Peri-Râioși, județul Teleorman, cu petiția înregistrată la No 219 din 10 Decembrie 1912, prin care a chemat în judecată pe Marin S. Georgescu, soțul său din aceiași comună și județ, pentru a fi obligat să-i plătească pe lună câte 30 lei, socotit câte un leu pe fiecare zi, pe timp de 10 luni, sau până la pronunțarea unui divorț, întrucât a fost izgonită din ocuința sa conjugală, dându-i drumul în mijlocul femeii, fără nici un sprijin sau ajutor, și a luat altă femeie cu care trăiește;

Ascultând pe reclamantă în susțineri și concluziuni și având în vedere depunerile de martori și celelalte dovezi administrate de reclamantă;

Având în vedere că reclamanta atât prin jurnalul din ședința precedentă dela 10 Decembrie 1912, cât și azi prin ultimele ei concluziuni a declarat, că-si restrânge acțiunea în senzul că, numai pentru 10 luni să i se plătească câte 30 lei lunar pentru întreținere iar nu cum a fost arătat în acțiune până la pronunțarea unui divorț, despre care restrângere s'a luat act;

Având în vedere că, astfel fiind restrânsă acțiunea, suma totală la care se urcă pretențiunile reclamantei este numai de 300 lei, care se vor plăti lunar conform acțiunei, deci obiectul fiind oarecum determinat, judecătorul de ocol este competent să se pronunțe asupra unei asemenea acțiuni, căci numai în cazul când nu s'ar preciza măcar epoca, sau în lipsa unui alt element care să indice lămurit, quantumul unei cereri numai atunci judecătorul de ocol n'ar putea intra în cercetarea unei pricini, chiar dacă la o socoteală finală care s'ar face, ale unor prestațiuni periodice, n'ar întreține limita de 3000 lei;

Având în vedere că, din extractul No. 2/991 din registrele actelor stării civile pentru căsătoriile ale primăriei comunei Peri-Râioși se constată că reclamanta Ioana Marin S. Georgescu este căsătorită cu părântul Marin S. Georgescu; că din depunerile martorilor Efimie Preda Manea, Ion Stamate, Sanda Petre I Neulac, Paraschiv Florea Petre și Tudor Badea Dincă,

luate conform art. 196 din proc civilă, rezultă lămurit că părântul încă din toamna anului trecut 1912, pe vremea culesului de porumb a izgonit pe soția sa, reclamanta, din domiciliul conjugal, iar cauza pentru care a gonit-o, a fost aducerea unei concubine din Olteni în locuința sa, cu care continuă și acuma să trăiască;

Considerând că potrivit prescripțiilor art. 196 din codul civil, bărbatul este dator să înlănească femeii sale totul pentru viețuirea ei, după starea și puterea lui; că deci una din principalele obligațiuni care decurg din legământul ce se stabilește între două persoane prin căsătorie, este și aceasta ca bărbatul să aibă grija întreținerii soției sale tot timpul cât durează căsătoria, conform situațiunei sale sociale și materiale; iar această obligațiune o are soțul, chiar înainte de introducerea acțiunei de despărțenie, destul numai ca soția să fie nevoită să abandoneze domiciliul conjugal din o pricină evidentă a soțului și care i-ar face traiul în comun imposibil;

Că principiul statornicit de art. 196 din codul civil, își găsește deseori aplicațiunea mai cu seamă în rândurile populațiunei satelor, pentru motivul că, de multe ori soții își gonesc soțiile din domiciliul conjugal în unele cazuri, este adevărat din cauza greselilor făcute de soție dar altă dată și lucru mai grav, din greseala, — dacă gresală se mai poate numi — a soțului pentru că a introdus în locuința sa o concubină cu care trăiește, fără să se gândească că pe soția sa legitimă a aruncat-o pe drumuri și e nevoită să ceară adăpost la vecii sau la rude dacă are și să calce bărbatul cu chipul acesta cea mai justă îndatorire pe care o impune legea și o respecte creind o situațiune care-i convine destul de bine întrucât se poate ca soția să nu fie în stare să pornească și să suporte cheltuielile cari necesitează o acțiune de divorț, după care legea îi vine în ajutor și pe baza art. 251 din același cod, îi dă dreptul să ceară o pensune de întreținere pe tot timpul cât ține procesul;

Considerând că, părțul în disprețul oricărei dispozițiuni a legii, a găsit de cuviință să gonească pe reclamanta dela domiciliul conjugal primind altă femeie, o concubină cu care continuă să trăiască și aceste toate le a săvârșit în preajma ernei, când reclamanta n'a putut găsi alt sprijin pentru întreținerea ei decât în mila și bunavoința unui frate al său de oarece avutul mult, puțin al reclamantei, l-a cheltuit tot părțul pentru nevoile câșniciei și pentru casa care a construit-o pe locul lui;

Având în vedere că, reclamanta pentru a dovedi situațiunea materială a soțului său părât, a prezentat certificatul No 48/912, liberat de administrația moșiei Olteni, proprietatea Academiei Române, din care se vede că, primește pe lună ca logofăt suma de 45 lei plus 15 lei pentru hrană, pe lângă care i se mai dă două hectare teren fără plat și în alți ani mai ia pământ de muncă în bani;

Că prin urmare, așa fiind, câtă a vedea, că acțiunea reclamantei este întemeiată și urmează să fie admisă ca atare, iar părântul Marin I. Georgescu să fie obligat să plătească soției sale o sumă de 30 lei pe lună cu începere dela 6 Octombrie 1912 pentru întreținere și aceasta pe timp de zece luni; că în cazul când în acest interval de zece luni, reclamanta se va împăca cu părântul sau va interveni vre-o hotărâre de divorț, atunci plata lunară a celor 30 lei încetează de drept fără nici-o altă formalitate;

Văzând și art. 1169 și 117 din codul civil;

Pentru aceste motive, judecata admite, etc.

Judecător (s) C. Panaitescu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAŢIE S. I.

*Recurenta Maria I. Lupescu s. a., prin d-l avocat Axente.
Intimata Ana St. Danciu prin d-l avocat C. Romanescu.*

Mandat. — Investirea cu forma autentică a unui act care nu este solemn. — Dacă legea pretinde ca mandatarii cari cer investirea actului să prezinte mandat autentic.

1. Părţile cari vor să investească cu formă autentică un act care nu este solemn, pot să se prezinte înaintea funcţionarului public competent, prin mandatarî cari n'au procurat autentică, mandatul nefiind un contract solemn şi putând prin urmare fi constatat şi printr'un act subsemnată privată.

Astfel, atunci când e vorba de un act de vânzare, adică de un contract consensual tribunalul, în mod greşit cere, pentru autenticarea actului ca procuratorul vânzătorilor să aibă o procură autentică. (*Cas. s. I, decizia 240 din 19 Martie 1913, prin care se casează sentinţa Trib. Mehedinţi s. I, No. 401/911.*)

*Recurentul N. M. Florea prin d-nii avocaţi Sadoveanu şi Trişu.
Intimatul T. M. Florea s. a., prin d-l avocat Stel. Georgescu.*

Căsătorie. — Dovedirea ei prin registru de stare civilă. — Ținerea neregulată a registrelor. — Admiterea probei cu martori pentru dovedirea căsătoriei. — Art. 176 şi 33 c. civil.

2. În principiu, după art. 176 c. civil, căsătoria se dovedeşte cu actele de celebrarea ei trecute în registrele de stare civilă, afară de cazurile excepţionale când registrele nu au existat, când s'au pierdut, sau când au fost ținute în mod neregulat, în cari cazuri se poate dovedi şi prin martori, conform art. 33 c. civil.

Prin urmare nu săvârşeşte nici un exces de putere, tribunalul, când admite proba cu martori pentru dovedirea unei căsătorii când constată neregularitatea registrelor din certificatul comunei. (*Cas. s. I, decizia 242 din 19 Martie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinţei Trib. Teleorman No. 406/911.*)

CASAŢIE S. II

*Recurentul Colonel D. Iliescu prin d-l avocat Max Gaster.
Intimatul Gh. Cotovelea prin d-l avocat Matei Iosefcih.*

***Autoritatea lucrului judecat. — Necontestarea calităţii de moştenitor cu ocazia judecării fondului. — Dacă se poate tăgădui această calitate pe cale de contestaţie.**

1. Dacă în cursul judecării procesului de anulare a unui act de vânzare, reclamantul a încetat din viaţă şi pro-

cesul a fost continuat de moştenitorii săi, fără ca părătul să le fi contestat calitatea de moştenitori, acesta nu mai poate pe cale de contestaţie să pue în discuţiune acea calitate, hotărârea dată asupra fondului dobândind autoritate de lucru judecat. (*Cas. II, decizia civilă No. 90 din 27 Martie 1913, prin care s'a respins recursul contra deciziei Curţii de Apel din Bucureşti s. II, No. 23/913.*)

*Recurentul Dr I. Trăilescu prin d-l avocat L. Ladico.
Intimatul Anghel Daniel prin d-nii avocaţi Em. Porumbaru.
N. Murgăşeanu şi R. Francovici.*

Drept electoral. — Calitatea de român. — Strein de rit creştin stabilit în ţară sub Convenţia dela Paris din 1858. — Nesupunere la nici o protecţie străină.

2. Instanţele de fond sunt suverane în a constata din împrejurările cauzei dacă un strein de rit creştin, născut ori stabilit în România înainte de anul 1858 a înţeles, prin diferite acte publice şi nesupunere la nici o protecţie străină, că voeste să dobândească drepturile politice şi prin urmare cetăţenia română, în virtutea convenţiunei de la Paris din 1858.

Împrejurarea de a fi cerut împănmântenirea nu poate duce la pierderea cetăţeniei române obţinută în temeiul convenţiunei de la Paris, ci din contra dovedeşte manifestarea voinţei de a dobândi drepturile politice în România. (*Cas. s. II, decizia electorală No. 77, din 5 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei electorale a Curţii de Apel Craiova, s. II, No. 9/913.*)

NOTA. — Vezi şi decizia electorală Cas. II, No. 39 din 26 Februarie 913, care stabileşte că Convenţia dela Paris din 1858, n'a putut înţelege prin moldoveni şi valachi, pe ori ce locuitor strein de rit creştin care locuia în ţară la data convenţiunei, ci numai pe aceia care se aflau stabiliţi în ţară fără spirit de reîntoarcere şi cari voiau să dobândească drepturi politice în ţară. Aşa fiind, instanţele de fond sunt chemate să stabilească în fapt dacă un strein de rit creştin aflător în România la data Convenţiei a înţeles prin diferite acte publice şi nesupunerea la nici o protecţie străină, să dobândească drepturile politice şi prin urmare cetăţenia română în virtutea Convenţiei de la Paris.

R. B.

*Recurentul Procurorul general al Curţii de Apel Bucureşti.
Ministerul public prin d-l Procuror M. Vidraşcu.*

***Fals prin substituie de persoane. — Momentul în care delictul se consideră a fi con-**

¹⁾ Deciziile ale căror speţe sunt însemnate cu steluţă * prezintă o importanţă juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

sumat. — Descoperirea faptului mai înainte ca tribunalul să fi luat act de declarația părții. — Existența delictului. — Art. 125 c. penal.

3. Faptul de a se substitui în locul unui reclamant care lipsește și de a declara înaintea tribunalului că s'a împiecat cu inculpatul într'un delict de lovire cerând închiderea dosarului, constituie delictul prevăzut de art. 125 codul penal, chiar dacă faptul a fost descoperit înainte ca tribunalul să fi luat act de declarația părților și de a fi dat sentința de stingerea acțiunii publice, întrucât inculpatul a comis infracțiunea pe cât îi era cu putință, îndeplinind toate actele necesare în atingerea scopului urmărit. (Cas. II, decizia penală 642 din 20 Martie 1913, prin care s'a casat decizia C. Apel Buc. s. IV No. 348/912).

Recurentul Ion Păun, în persoană.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Fals. — Semnarea într-o cambie a numelui unei persoane ce nu știe să scrie. — Posibilitatea de prejudiciu. — Existența delictului. — Art. 125 c. penal.

4. Legea penală nu cere, ca condiție pentru existența delictului de fals, ca persoana de al cărei nume s'a servit falsificatorul să știe să scrie și să citească, fiind destul ca semnătura contrafăcută să fie numele unei persoane ce există.

Este destul ca prejudiciul să fie posibil în momentul confecționării actului falsificat, indiferent dacă în urmă prejudiciul nu s'a realizat în fapt (Cas. s. II, decizia penală No. 721, din 29 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței de apel Galați, s. II, No. 393/912).

Cererea făcută de d-l Procuror al Trib. Olt de a se regulă compet. în cauza lui Gh. Mărculescu.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Distrușgere de hotar. — Art. 355 c. penal. — Deosebire de delictul de strămutare de hotare. — Art. 321 c. penal.

5. Faptul de a distruge un șanț și niște țărui care serveau ca semn de hotar și de a trage cu plugul peste o bucată de teren din proprietatea vecinului nu poate constitui delictul prevăzut de art. 321 codul penal, ci acela prevăzut de art. 355 codul penal, de oarece prin acest fapt nu se învederează strămutarea vreunui semn de hotar, cu euget de a-și însuși pământul posedat de altul, ci numai însușirea pământului prin desființarea acelor semne. (Cas. I, decizia penală No. 741 din 1 Aprilie 1913, prin care s'a regulat compet. trimițând afacerea la judecătoria rurală Dumitrești din jud. Olt).

CASAȚIE S. III

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimatul N. Grigoraș, în persoană.

Casație. — Competința secțiunii întâia. — Prima cuvenită denunțătorului unei contra-

venții la legea licențelor. — Proces intentat Ministerului de finanțe pentru aceea primă. — Art. 5 l. Curții de casație.

3. Este de competența secțiunii întâia a Curții de Casație de a judeca recursul făcut contra unei sentințe ce are de obiect cererea de a fi obligat Ministerul de finanțe să plătească prima cuvenită conform art. 24 din legea licențelor unui funcționar ce a denunțat și constatat o contravenție la legea licențelor. (Cas. s. III, decizia No. 153 din 8 Martie 1913, prin care s'a declinat competența și trimis afacerea în cercetarea secțiunii I a Inaltei Curți).

Recurentul Ion Sava Paul ș. a., prin d-l avocat Mac Gaster.
Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu George.

Licențe. — Contravențiune. — Exercițarea comerțului de băuturi spirtoase cu un brevet cesionat de altul. — Art. 1 și 11 l. licențelor. — Amendă fiscală. — Caracterul ei civil. — Urmarirea moștenitorilor.

2. a) Din articolul 1 și 11 din legea licențelor rezultă că brevetul de licență este personal și se dă pe numele celui care exercită comerțul, așa că contravine acestor dispozițiuni ale legii acel ce exercită comerțul de băuturi spirtoase cu un brevet ce i-a fost cesionat de un altul.

b) Amenziile pentru contravențiunile fiscale, cum sunt acele prevăzute de legea licențelor, sunt considerate ca niște reparațiuni civile pentru fise și deci având un caracter civil, iar nu penal, încasarea lor poate fi urmărită și contra moștenitorilor contravenientului. (Cas. s. III, decizia No. 164, din 12 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunalului Dolj s. I, No. 343/912).

Recurentul Ministerul de război prin d-l avocat Stravolca.
Intimatul Căpitân Marin Vasilescu în persoană.

Ministerul Public prin d-l Procuror general Sc. Popescu.

Curte de Conturi. — Decizie dată în urma casării, stărind în prima ei decizie. — Recurs în casație. — Judecarea lui în secțiuni-unite. — Art. 74 l. Curții de Conturi.

3. Când Curtea de conturi, judecând în completul membrilor săi, stărue, după casare, în deciziunea ei de mai nainte, partea interesată poate iarăși în termen de 3 luni să facă din nou recurs în casație, în care caz Curtea de casație judecă în secțiuni-unite. (Cas. s. III, decizia No. 178, din 22 Martie 1913, prin care s'a declinat competența și trimis afacerea în judecata secțiunilor-unite ale Inaltei Curți).

Ecouri dela examenele de drept

XXIII

— Care sunt cele două mari reguli în materie de probă?

— Proba cu martori!